

Kaj je to ETIKA?

Prispeval Administrator

Torek, 06 Julij 2010 16:47 - Zadnjič posodobljeno Torek, 06 Julij 2010 17:01

Etika (grško: ἠθική) je filozofski nauk o naravnosti, o dobrem in zlu. Razumemo jo lahko kot filozofsko disciplino, ki raziskuje temeljne kriterije moralnega vrednotenja, pa tudi splošno utemeljitev in izvor morale, je skupek moralnih principov. Po nekaterih filozofih pa je etika filozofska disciplina, ki se ukvarja s tematiko loveškega hotenja in ravnanja z vidika dobrega in zlega, moralnega in nemoralnega.

Ime izhaja iz grške besede ἠθος, ἠθός, ki pomeni nprav, značaj, navada, običaj. Aristotel pa v II. knjigi Nikomahove etike [1] pravi, da etične vrline (ἀρεταί) izvirajo iz ἠθός -a (ἠθός) - ta zelo podobna beseda pomeni navada, običaj [2] - ter da lahko njihovo ime izvajamo tudi iz te besede.

Etimologija

Etika kot filozofska panoga

Etika je lahko razumljena kot splošno teoretično in racionalno utemeljevanje moralnosti. Je filozofska panoga, ki se ne ukvarja toliko s posamičnimi normami in običajskimi navodili, temveč je filozofsko razmišljanje o sami moralnosti, o tem, kaj je lovek, da je tako neogibno moralno bitje, in čemu naj bo zavezan pri svojih moralnih presojah in odločitvah.

V ožjem smislu je etika torej filozofsko razpravljanje o pojavu moralnosti ter o njegovih temeljih in smislih. Središča vprašanja etike so: kaj je dobro, kaj moram narediti, kakšen lovek naj bom in kakšen ne smem biti? Dati odgovore na ta vprašanja zajema samo polovico dela etikov.

Druga polovica je teja. Obrazložiti, opravičiti svoje odgovore na ta vsakodnevna pomembna vprašanja. Potemtakem izraz označuje tisto bolj izvorno lovekovo moralno zavest, da ni vseeno, kako živimo in delamo. To je najsplošnejša zavest, da dolžnosti in obveznosti so.

Fromm o temeljih etike

Etika je v grško-šidovsko-krščanski tradiciji neločljiva od razuma. Etično vedenje temelji na sposobnosti, da lovek postavlja vrednostne sodbe na osnovi razuma; to pomeni odločanje med dobrim in zlim ter delovanje v skladu z odločitvijo. Nadalje, ugotavlja Fromm, temelji etika - ne glede na to, ali je to etika monoteistične religije ali posvetnega humanizma - na načelu, da nobena institucija ali stvar ni višja od katerega koli loveka-posameznika; da je cilj življenja razvijati lovekovo ljubezen in razum in da se mora vsaka druga loveška dejavnost podrediti temu cilju.

Viri in opombe

- ^ Aristotel: Nikomahova etika, SM, Ljubljana, 1994, str. 75
- ^ Glej prevajalsko opombo K. Gantarja na str. 339 iste knjige.
- ^ Fromm, Erich (1970): Zdrava družba, Družava založba Slovenije, Ljubljana, str. 148 - 149.
- 4.wikipedia